

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۰/۰۳/۱۰
عنوان موضوع	بررسی مراتب اعتراض واحدهای تولیدی به الزام بانک مرکزی به پرداخت مابه التفاوت ارز با نرخ کمینه به دلیل تاخیر رفع تعهد ارزی واردات در مقابل صادرات		
مرجع طرح موضوع	کمیسیون صنعت و معدن اتاق تبریز		
شرح موضوع	مطابق بخشنامه شماره ۹۹/۱۳۰۳۹۱ مورخ ۹۹/۰۴/۳۱ بانک مرکزی تصمیمات مورخ ۹۹/۰۴/۲۲ کمیته سیاستگذاری نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات با عنوان بسته سیاسی نحوه برگشت ارز حاصل از صادرات سال ۹۹ و رفع تعهدات ایفا نشده سالهای ۹۷ و ۹۸ به بانک ها ابلاغ گردید. بر اساس ماده (۲) این بسته کلیه صادرکنندگان موظف به برگشت ارز حاصل از صادرات خود حداکثر تا چهار ماه پس از صدور پروانه صادراتی گمرک ج.ا.ا شده اند. در تبصره (۳) ذیل این ماده نیز صادرکنندگانی که در مهلت تعیین شده از تاریخ پروانه صادراتی نسبت به برگشت ارز به چرخه اقتصادی اقدام نکرده اند، مکلفند باقیمانده تعهدات خود را در بازار دوم (سامانه نیما) به نرخ روز پایانی مهلت مزبور یا قیمت روز بازار، هر کدام کمتر باشد، به بانک مرکزی به فروش رسانند. همچنین بر اساس بخشنامه شماره ۹۹/۳۹۴۸۱۵ مورخ ۹۹/۱۲/۰۹ موارد تکمیلی ضوابط و مقررات ارزی توسط بانک مرکزی ابلاغ گردید. در این بخشنامه مهلت انتقال ارز و نحوه برگشت ارزهای انتقال نیافته در صورت تامین از سامانه نیما، ارز حاصل از صادرات خود، ارز حاصل از صادرات دیگران یک ماه تعیین شده و در صورت عدم انتقال ارز (به هر دلیل غیر از مسایل تحریم) در مهلت مقرر، بانک موظف به برگشت ارز انتقال نیافته، بلافاصله به حساب های عملیاتی این بانک و دریافت معادل ریالی آن با همان نرخ فروش اولیه (در صورت تامین از سوی این بانک) یا خرید ارز از بازار ثانویه، روز برگشت ارز به بانک (هر کدام کمتر باشد) خواهد بود. مهلت ارائه اسناد حمل حواله های ارزی صادره از تاریخ ۹۸/۰۸/۲۸ به بعد (تامینی از بازار ثانویه)، از تاریخ صدور حواله برای ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید (مشروط به تایید طول دوره ساخت) ۱۶ ماه و برای سایر کالاها اعم از مواد اولیه تولید، کالاهای واسطه ای و قطعات خطوط تولید، دارو و تجهیزات پزشکی، ۴ ماه برای واحدهای تجاری و ۶ ماه برای واحدهای تولیدی تعیین شده است. از منظر بانک مرکزی دو روش واردات در مقابل صادرات یا عرضه به نرخ روز در سامانه ثنا لازمه رفع تعهد می باشد. بر اساس بخشنامه ۹۹/۳۹۴۸۱۵، زمانیکه فردی کوتاژ مستهلک می کند، صادرکننده شناخته می شود و به منزله تامین ارز می باشد که بایستی در زمان مقرر رفع تعهد انجام گیرد. در صورت تاخیر نیز تفاوت نرخ ارز زمان مقرر تا رفع تعهد محاسبه می گردد. یعنی از دیدگاه بانک مرکزی منشا تامین ارز		

چه واردات در مقابل صادرات باشد چه تامین از سامانه نیما اهمیتی ندارد و این مهمترین مشکل فعالین بخش خصوصی در رفع تعهدات می باشد. دیدگاه یکسان بانک مرکزی به تاجرین و واحدهای تولیدی و اتخاذ تصمیمات یکسان برای این دو حوزه که منافعتشان با هم مغایرت دارد، باعث متضرر شدن واحدهای تولیدی و کاهش صادرات شده است. موارد فوق الذکر مشکلات ساختاری بخشنامه های بانک مرکزی می باشد که بخش خصوصی را دچار سردرگمی و مشکل نموده است. مورد دیگر عدم توجه بانک مرکزی به محدودیت های ایجاد شده به واسطه تحریم، شیوع ویروس کووید ۱۹ و برخی از مسائل دیگر نظیر ثبت سفارش و ... می باشد که فعالین بخش خصوصی را در رفع تعهدات ارزی با مشکلات عدیده ای مواجه نموده است. دریافت جرایم ما به التفاوت ارزی آنهم با احتساب نرخ کمینه از فعالین بخش خصوصی بدون تامین هیچ ارزی از سوی بانک مرکزی به دلیل تاخیر در رفع تعهدات که هیچ نقش در آن ندارند، قانونا و عرفا صحیح نمی باشد. متاسفانه این جرایم شامل واحدهایی که در سال های گذشته بر اساس بخشنامه های خود بانک مرکزی ملزم به رفع تعهد ارزی ۷۰ درصدی بودند نیز می گردد. این واحدها به دلیل اقدام به رفع تعهدات ۱۰۰ درصدی واردات در مقابل صادرات مشمول این تبصره شده اند. عطف به ما سبق شدن بخشنامه های بانک مرکزی یکی دیگر از مسائل مهم می باشد که فعالین اقتصادی را با مشکلات بسیاری مواجه نموده است که بایستی در سالی که به مانع زدایی و حمایت تولید معرفی شده است، بازنگری گردد.	
رئوس ایرادات و مشکلات: ۱. عطف به ماسبق شدن بخشنامه های بانک مرکزی که باعث متضرر شدن فعالین اقتصادی می گردد. ۲. عدم توجه بانک مرکزی به مشکلات ناشی از تحریم ها، شیوع ویروس کووید ۱۹ و مشکلات در ثبت سفارش و ... واحدهای تولیدی در بخشنامه های صادره. ۳. دیدگاه یکسان بانک مرکزی به واحدهای تولیدی و تاجرین و عدم تمایز نحوه رفع تعهد واحدهای تولیدی و بازرگانان ۴. احتساب مابه التفاوت ارزی با نرخ کمینه برای واحدهای تولیدی که ارز از دولت دریافت نکرده اند. ۵. تناقض بخشنامه های بانک مرکزی با سیاست های حمایتی دولت.	ایرادات و مشکلات مطروحه

جلسه کارگروه کارشناسی با حضور نمایندگان بانک های عامل ملی، توسعه صادرات و پارسین، کمیسیون صنعت و معدن اتاق تبریز و اتحادیه چرم استان برگزار شد. در این نشست مشکلات واحدهای تولیدی بحث و بررسی گردید و مقرر شد موضوع در اولین نشست شورا طرح موضوع گردد. لینک خبر: https://ppdc.tzccim.ir/News/87	جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹
پیشنهاد می گردد: واحدهای تولیدی که صد درصد تعهدات حاصل از صادرات خود را با واردات ایفا کرده اند و هیچگونه ارزی جهت واردات از دولت دریافت نکرده اند، همچنین در تاخیر واردات در مقابل صادرات هیچ نقشی نداشته اند، از شمولیت تبصره (۳) ماده (۲) بسته سیاسی نحوه برگشت ارز حاصل از صادرات سال ۹۹ و رفع تعهدات ایفا نشده سالهای ۹۷ و ۹۸ موضوع بخشنامه شماره ۹۹/۳۹۴۸۱۵ مورخ ۹۹/۱۲/۰۹ بانک مرکزی حذف شوند.	پیشنهادهات
۱. بخشنامه شماره ۹۹/۱۳۰۳۹۱ مورخ ۹۹/۰۴/۳۱ بانک مرکزی؛ ۲. بخشنامه شماره ۹۹/۳۹۴۸۱۵ مورخ ۹۹/۱۲/۰۹ بانک مرکزی؛ ۳. نامه شماره ۱۴۰۰/۴۸۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ کمیسیون صنعت و معدن، خطاب به دبیرخانه شورای استان.	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه